

31996L0092

L 27/20

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK HIVATALOS LAPJA

1997.1.30.

**AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 96/92/EK IRÁNYELVE
(1996. december 19.)
a villamos energia belső piacára vonatkozó közös szabályokról**

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 57. cikke (2) bekezdésére, 66. és 100a. cikkére,

tekintettel a Bizottság javaslatára ⁽¹⁾,

tekintettel a Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽²⁾,

a Szerződés 189b. cikkében szabályozott eljárásnak megfelelően ⁽³⁾,

(1) mivel fontos a belső piac zökkenőmentes működésének biztosítását célzó intézkedések elfogadása; mivel a belső piac egy olyan, belső határok nélküli térség, amelyben az áruk, a személyek, a szolgáltatások és a tőke szabad mozgása biztosított;

(2) mivel a villamos energia versenypiacának létrejötte fontos lépés a belső energiapiac megvalósításának irányában;

(3) mivel ezen irányelv rendelkezései nem befolyásolhatják a Szerződés teljes körű alkalmazását, különösen a belső piacra és a versenyre vonatkozó rendelkezéseket;

(4) mivel a villamos energia belső piacának kialakítása különösen fontos a hatékonyság növelése érdekében a villamos energia előállítás, szállítása és elosztása terén, ugyanakkor növeli az ellátás biztonságát és az európai gazdaság versenyképességét és tekintettel van a környezet védelmére;

(5) mivel a villamos energia belső piacát fokozatosan kell kialakítani azért, hogy a villamosenergia-ipar rugalmasan és rendezetten alkalmazkodhasson új környezetéhez, és figyelembe lehessen venni, hogy a villamosenergia-rendszerek jelenleg egymástól eltérő módon szerveződnek;

(6) mivel a villamosenergia-ágazat belső piacának kialakítása elősegíti a rendszerek összekapcsolhatóságát és együttműködhetőségét;

(7) mivel az átviteli hálózatokon keresztül történő villamosenergia-tranzitról szóló, 1990. október 29-i 90/547/EK tanácsi irányelv ⁽⁴⁾, valamint az ipari végfelhasználók által fizetendő gáz- és villamosenergia-árak átláthatóságának javítását célzó közösségi eljárásról szóló, 1990. június 29-i 90/377/EK tanácsi irányelv ⁽⁵⁾ rendelkeznek a belső villamosenergia-piac létrehozásának első szakaszáról;

(8) mivel a villamos energia belső piacának kialakítása érdekében további intézkedéseket kell hozni;

(9) mivel a villamos energia versenypiacának megvalósítása érdekében a belső piacon a villamosenergia-ipari vállalkozásoknak képesnek kell lenniük a közszolgáltatási kötelezettségek teljesítésének sérelme nélküli működésre;

(10) mivel a tagállamok jelenleg a villamosenergia-ágazat szabályozása tekintetében a szerkezeti különbségek következtében eltérő rendszerekkel rendelkeznek;

(11) mivel a keretrendszert megállapító általános elveket a szubsidiaritás elvének megfelelően közösségi szinten kell kialakítani, ugyanakkor részletes végrehajtásukat a tagállamokra kell bízni azért, hogy így minden tagállam helyzetének megfelelő rendszert választhasson;

(12) mivel ezen irányelvnek megfelelően a hálózati hozzáférésnek a fennálló piaci szervezt természetétől függetlenül nyitottnak kell lennie és a tagállamok egyenértékű gazdasági eredményeihez, ennél fogva a piacok megnyitásának közvetlenül összehasonlítható szintjéhez és a villamosenergia-piacokhoz való hozzáférés közvetlenül összehasonlítható mértékéhez kell vezetnie;

(13) mivel egyes tagállamok esetében közszolgáltatási kötelezettségek előírására lehet szükség az ellátás biztonságának, a fogyasztók és a környezet védelmének biztosításának érdekében, melyet megítélésük szerint a szabad verseny önmagában nem feltétlenül képes szavatolni;

⁽¹⁾ HL C 65., 1992.3.14., 4. o. és HL C 123., 1994.5.4., 1. o.

⁽²⁾ HL C 73., 1993.3.15., 31. o.

⁽³⁾ Az Európai Parlament 1993. november 17-i véleménye (HL C 329., 1993.12.6., 150. o.). A Tanács 1996. július 25-i közös álláspontja (HL C 315., 1996.10.24., 18. o.) és az Európai Parlament 1996. december 11-i határozata (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé). A Tanács 1996. december 19-i határozata.

⁽⁴⁾ HL L 313., 1990.11.13., 30. o. A legutóbb a 95/162/EK bizottsági határozattal (HL L 107., 1995.5.12., 53. o.) módosított irányelv.

⁽⁵⁾ HL L 185., 1990.7.17., 16. o. A legutóbb a 93/87/EGK bizottsági határozattal (HL L 277., 1993.11.10., 32. o.) módosított irányelv.

- (14) mivel a hosszú távú tervezés az említett közszolgáltatási kötelezettségek teljesítésének egyik eszköze lehet;
- (15) mivel a Szerződés az áruk szabad mozgására és a versenyre vonatkozó korlátozások tekintetében különös szabályokat határoz meg;
- (16) mivel különösen a Szerződés 90. cikkének (1) bekezdése a tagállamokat arra kötelezi, hogy tartsák tiszteletben ezeket a szabályokat a közvállalkozások és különleges vagy kizárólagos jogokat élvező vállalkozások vonatkozásában;
- (17) mivel a Szerződés 90. cikkének (2) bekezdése meghatározott feltételek mellett az általános gazdasági érdekű szolgáltatások működtetésével megbízott vállalkozásokat e szabályoknak rendeli alá;
- (18) mivel ezen irányelv végrehajtása hatással lesz az ilyen vállalkozások tevékenységére;
- (19) mivel a tagállamoknak tiszteletben kell tartaniuk a Szerződés vonatkozó, a Bíróság értelmezése szerinti szabályait, amikor közszolgáltatási kötelezettségeket írnak elő a villamosenergia-ipari vállalkozások számára;
- (20) mivel a villamos energia belső piacának kialakításakor maradéktalanul figyelembe kell venni a Közösség gazdasági és társadalmi kohézióval kapcsolatos célkitűzését, különösen olyan ágazatok esetén, mint a villamos energia szállítására használt nemzeti vagy Közösségen belüli infrastruktúrák;
- (21) mivel a transzeurópai energiahálózatokra vonatkozó iránymutatásokról szóló, 1996. június 5-i 1254/95/EK európai parlamenti és tanácsi határozat ⁽¹⁾ hozzájárult a villamos energia szállítására szolgáló integrált infrastruktúrák fejlesztéséhez;
- (22) mivel ennél fogva a villamos energia előállítására, a villamos energia alap- és elosztóhálózatok üzemeltetésére vonatkozóan közös szabályokat kell megállapítani;
- (23) mivel a termelőpiac megnyitásánál két rendszer alkalmazható, az engedélyezési eljárás, illetve a versenytárgyalási eljárás, melyeknek tárgyilagos, átlátható és megkülönböztetéstől mentes kritériumok alapján kell működniük;
- (24) mivel e keretrendszerben figyelembe kell venni a saját célra termelők és a független termelők helyzetét;
- (25) mivel valamennyi alaphálózatot központi irányítás és ellenőrzés alá kell vonni, hogy a termelők és fogyasztók érdekében biztosítható legyen a rendszer biztonsága, megbízhatósága és hatékonysága; mivel ezért ki kell jelölni egy alaphálózati rendszerirányítót, amely a hálózatot üzemelteti, karbantartja és szükség esetén fejleszti; mivel az alaphálózat rendszerirányítójának tárgyilagos, átlátható és megkülönböztetés mentes viselkedést kell tanúsítania;
- (26) mivel az alaphálózatok és közvetlen vezetékek üzemeltetésére vonatkozó műszaki szabályoknak átláthatóaknak kell lenniük, és biztosítaniuk kell az együttműködtethetőséget;
- (27) mivel az erőművek tehereloszlásához objektív és megkülönböztetéstől mentes kritériumokat kell kialakítani;
- (28) mivel a megújuló forrásokból származó villamos energia termelésének környezetvédelmi megfontolásokból elsőbbség biztosítható;
- (29) mivel az elosztás szintjén az adott területen lévő fogyasztóknak ellátási jogokat lehet biztosítani és az egyes elosztóhálózatok irányítására, karbantartására és szükség esetén fejlesztésére rendszerirányítót kell kijelölni;
- (30) mivel az átláthatóság és a megkülönböztetéstől való mentesség biztosítása érdekében a vertikálisan integrált vállalkozások szállítási tevékenységüket a többi tevékenységtől függetlenül végzik;
- (31) mivel a kizárólagos vásárló vezetőségének a vertikálisan integrált vállalkozások termelési és elosztási tevékenységeitől elkülönülten kell működnie; mivel korlátozni kell az információáramlást a kizárólagos vásárló tevékenysége és az említett termelési, valamint elosztási tevékenység között;
- (32) mivel valamennyi integrált villamosenergia-ipari vállalkozás elszámolásainak legnagyobb átláthatóságot kell biztosítani, különösen a gazdasági erőfölénnyel való esetleges visszaélések megállapítása érdekében, melyek például aránytalanul magas vagy alacsony díjszabásban, illetve egyenértékű ügyletekkel szembeni megkülönböztető magatartásban nyilvánulnak meg; mivel ezért minden egyes tevékenység esetén külön elszámolást kell vezetni;
- (33) mivel a hatáskörrel rendelkező hatóságok számára biztosítani kell, hogy bizalmassági szempontok figyelembevételével hozzáférjenek a vállalkozások belső elszámolásához;
- (34) mivel a tagállamokban fellelhető struktúrák sokfélesége és a rendszerek speciális jellemzői következtében különböző hálózati hozzáférési lehetőségeket kell biztosítani tárgyilagos, átlátható és megkülönböztetéstől mentes kritériumok alapján;
- (35) mivel gondoskodni kell a közvetlen vezetékek építésének és használatának engedélyezéséről;

⁽¹⁾ HL 161., 1996.6.29., 147. o.

- (36) mivel gondoskodni kell a biztonsági intézkedésekről és a vitarendezési eljárásról;
- (37) mivel el kell kerülni a gazdasági erőfölénnyel való visszaélést és a felfaló piaci magatartást;
- (38) mivel néhány tagállam saját rendszerének kiigazításakor különleges nehézségeket tapasztalhat, átmeneti szabályozásról vagy ezen irányelv rendelkezéseitől való eltérésről kell gondoskodni különösen a kis szigetüzemben működő rendszerek üzemeltetését illetően;
- (39) mivel ez az irányelv a liberalizáció további szakaszát jelenti; mivel a tagállamok között a villamosenergia-kereskedelemben bizonyos akadályok ezen irányelv hatálybalépése után is megmaradnak; mivel ezért a tapasztalatok figyelembevételével javaslatokat lehet tenni a villamos energia belső piaca működésének javítására; mivel ezért a Bizottságnak jelentést kell benyújtania a Tanács és az Európai Parlament számára ezen irányelv alkalmazásáról,
- aki nem kizárólagos jogosultja az összekapcsolt rendszer gazdasági elsőbbségének;
5. szállítás: a villamos energia nagyfeszültségű, összekapcsolt rendszeren keresztül történő szállítása, melynek célja a villamos energia végső fogyasztókhöz vagy elosztókhöz történő eljuttatása;
6. elosztás: a villamos energia közép- és kisfeszültségű elosztóhálózatokon történő szállítása a fogyasztók ellátása érdekében;
7. fogyasztók: a villamos energia nagykereskedelmi vagy végső fogyasztói és az elosztótársaságok;
8. nagykereskedelmi fogyasztók: azok a természetes vagy jogi személyek – amennyiben a tagállamok elismerik létezésüket –, amelyek villamos energiát vesznek vagy eladnak, és szállítási, termelési vagy elosztási tevékenységet sem abban a rendszerben, sem pedig azon a rendszeren kívül nem végeznek, ahol működnek;
9. végső fogyasztó: a villamos energiát saját használatra vásárló fogyasztó;

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

I. FEJEZET

Hatály és fogalommeghatározások

1. cikk

Ez az irányelv közös szabályokat alkot a villamos energia termelésére, szállítására és elosztására vonatkozóan. Meghatározza a villamosenergia-ágazat szervezésével és működésével, a piachoz való hozzáféréssel, a versenytárgyalási felhívásoknál alkalmazandó feltételekkel és eljárásokkal, valamint az engedélyek kiadásával és a rendszerek működésével összefüggő szabályokat.

2. cikk

Ezen irányelv alkalmazásában:

1. termelés: a villamos energia előállítás;
2. termelő: villamos energiát előállító természetes vagy jogi személy;
3. saját célra termelő: villamos energiát alapvetően saját használatra termelő természetes, vagy jogi személy;
4. független termelő:
 - a) az a termelő, aki nem végez villamosenergia-szállítási vagy -elosztási tevékenységet annak a rendszernek a területén, ahol működik;
 - b) azokban a tagállamokban, amelyekben nincsenek vertikálisan integrált vállalkozások és ahol versenytárgyalási eljárást alkalmaznak, az a) pontnak megfelelő olyan termelőt,
5. integrált villamosenergia-ipari vállalkozás: vertikálisan vagy horizontálisan integrált vállalkozás;
6. vertikálisan integrált vállalkozás: a villamosenergia-termelési, -szállítási és -elosztási tevékenységek közül legalább két tevékenységet ellátó vállalkozás;
7. horizontálisan integrált vállalkozás: olyan vállalkozás, amely az értékesítés céljából történő villamosenergia-termelési, -szállítási és -elosztási tevékenységek közül legalább egyet ellát, és emellett más, a villamos energiával nem összefüggő tevékenységet is végez;
8. versenytárgyalási eljárás: az az eljárás, amelynek révén a tervezett többletigényeket és a tervezett pótlólagos kapacitást új vagy meglévő termelőlétesítmény szállításaival fedezik;

21. hosszú távú tervezés: a termelési és szállítási kapacitás beruházási igényének hosszú távú tervezése a rendszer villamosenergia-igényének kielégítése és a fogyasztók ellátásának biztosítása céljából;
22. kizárólagos vásárló: olyan jogi személy, aki az alaphálózat egységes irányításáért és/vagy a villamos energia központosított vásárlásáért és eladásáért felelős abban a rendszerben, ahol működik;
23. kis, szigetüzemben működő rendszer: az 1996. év során 2 500 GWh-nál kevesebbet fogyasztó rendszer, ha az éves fogyasztása kevesebb mint 5 %-át kapja más rendszerekkel történő összekapcsolás révén.

II. FEJEZET

Az ágazat szervezésére vonatkozó általános szabályok

3. cikk

(1) Intézményes szervezetük alapján és a szubszidiaritás elvére tekintettel a tagállamok biztosítják, hogy a 2. bekezdés sérelme nélkül a villamosenergia-ipari vállalkozásokat ezen irányelv szabályai szerint üzemeltetik azzal a céllal, hogy a villamos energia terén versenypiacot valósítsanak meg, továbbá nem tesznek különbséget az említett vállalkozások között sem jogok, sem kötelezettségek tekintetében. A 17. és 18. cikkben említett, a hálózati hozzáférésre vonatkozó kétfajta megközelítésnek egyenértékű gazdasági eredményekhez, ennél fogva pedig a piacok megnyitásának közvetlenül összehasonlítható szintjéhez és a villamosenergia-piachoz való hozzáférés közvetlenül összehasonlítható mértékéhez kell vezetnie.

(2) A Szerződés vonatkozó rendelkezéseinek, különösen a 90. cikknek a figyelembevételével a tagállamok általános gazdasági érdekből közszolgáltatási kötelezettségeket írhatnak elő a villamosenergia-ágazatban működő vállalkozások számára a biztonságra, beleértve az ellátás biztonságát, a rendszerességre, az ellátás minőségére és árára, valamint a környezetvédelemre vonatkozóan. Az ilyen kötelezettségeknek egyértelműen meghatározottnak, átláthatónak, megkülönböztetéstől mentesnek és ellenőrizhetőnek kell lenniük; a tagállamok a kötelezettségeket és bármely módosításukat haladéktalanul kihirdetik és erről értesítik a Bizottságot. A fent említett közszolgáltatási kötelezettségek teljesítésének eszközeként bármely tagállam hosszú távú tervezést vezethet be, amennyiben ezt tartja szükségesnek.

(3) A tagállamok abban az esetben dönthetnek úgy, hogy nem alkalmazzák az 5., 6., 17., 18. és a 21. cikk rendelkezéseit, ha az említett rendelkezések alkalmazása jogilag vagy ténylegesen akadályozná az általános gazdasági érdekből előírt kötelezettségek teljesítését a villamosenergia-ipari vállalkozások számára, illetve ha ez nem befolyásolja a kereskedelem fejlődését oly mértékig, ami ellentétes volna a Közösség érdekeivel. Ezen irányelvnek és a

Szerződés 90. cikkének megfelelően a Közösség érdekei közé tartozik többek között a feljogosított fogyasztókért folytatott verseny.

III. FEJEZET

Termelés

4. cikk

Új termelőkapacitás létesítésekor a tagállamok engedélyezési eljárás és/vagy versenytárgyalási eljárás között választhatnak. Az engedélyezési és a versenytárgyalásos eljárás tárgyilagos, átlátható és megkülönböztetéstől mentes feltételeknek megfelelően kell lefolytatni.

5. cikk

(1) Amennyiben a tagállamok az engedélyezési eljárás mellett döntenek, meg kell határozniuk a termelőkapacitás saját területükön történő létesítésekor vonatkozó engedélyek megadásának feltételeit. Ezek a feltételek a következőkhöz kapcsolódhatnak:

- a villamosenergia-ipari rendszer, a létesítmények és a kapcsolódó berendezések biztonsága és biztonságossága;
- környezetvédelem;
- területfelhasználás és helykiválasztás;
- közterület használata;
- energiahatékonyság;
- primer energiahordozó jellege;
- a kérelmezőre vonatkozó adatok, mint a műszaki, a gazdasági és a pénzügyi teljesítőképessége;
- a 3. cikk rendelkezései.

(2) A részletes feltételeknek és az eljárásnak nyilvánosnak kell lenniük.

(3) Az engedély megadásának visszautasítása esetén a kérelmezőket tájékoztatni kell az indokokról, amelyeknek tárgyilagosnak és megkülönböztetéstől mentesnek kell lenniük; az indokoknak jól megalapozottnak és kellőképpen alátámasztottnak kell lenniük; tájékoztatás céljából meg kell küldeni őket a Bizottsághoz. A kérelmező számára jogorvoslati lehetőséget kell biztosítani.

6. cikk

(1) Amennyiben a versenytárgyalási eljárás mellett döntenek, úgy a tagállamok vagy bármely, az érintett tagállam által kijelölt hatáskörrel rendelkező testület a (2) bekezdésben említett rendszeres felmérés alapján leltárt készít az új termelőberendezésekről, beleértve a pótlólagos kapacitást is. A leltár figyelembe veszi a rendszerek összekapcsolásának szükségességét. A szükséges kapacitást az e cikkben megállapított eljárásnak megfelelő versenytárgyalási eljárás segítségével kell biztosítani.

(2) Az alaphálózat rendszerirányítója, vagy bármely más, az érintett tagállam által kijelölt hatáskörrel rendelkező hatóság a tagállamok felügyelete alatt legalább két évente rendszeres felmérést készít és közöl a rendszerhez várhatóan kapcsolódó termelő- és szállítási kapacitásról, a más rendszerekhez tartó rendszerösszekötők szükségességéről, a lehetséges szállítási kapacitásról és a villamosenergia-igényről. A felmérés a tagállam által meghatározott időszakokra vonatkozik.

(3) A termelőlétesítményre vonatkozó versenytárgyalási eljárás részleteit legalább hat hónappal a végső ajánlattételi határidő előtt az *Európai Közösségek Hivatalos Lapjában* teszik közzé.

A dokumentációt időben hozzáférhetővé kell tenni minden a tagállamok területén székhellyel rendelkező, érdekelt vállalkozás számára, hogy annak elegendő ideje legyen pályázati ajánlatot benyújtani.

A dokumentáció tartalmazza a részletes szerződési feltételeket, az ajánlattevők által követendő eljárást, valamint mindenre kiterjedő listát az ajánlattevők kiválasztását és a szerződés odaítélését szabályozó feltételekről. Ezek az előírások az 5. cikk (1) bekezdésében említett szempontokra is vonatkozhatnak.

(4) A szükséges termelőkapacításra irányuló pályázati felhívások esetében figyelembe kell venni a már meglévő termelőegységek hosszú távú garanciákat tartalmazó villamosenergia-ellátási ajánlatait is, amennyiben így további igényeket lehet kielégíteni.

(5) A tagállamoknak a villamosenergia-termelési, -szállítási és -elosztási tevékenységektől független hatóságot, köztisztületet vagy magántisztületet kell kijelölniük, amely a versenytárgyalási eljárás szervezéséért, megfigyeléséért és ellenőrzéséért felelős. Az említett hatóságnak, vagy tisztületnek minden szükséges lépést meg kell tennie, hogy biztosítsa az ajánlatokban foglalt információ bizalmas jellegét.

(6) Azokban a tagállamokban ugyanakkor, melyekben a versenytárgyalási eljárás mellett döntöttek, lehetővé kell tenni az engedélyszerzést a 4. és 5. cikkben megállapított tárgyilagos, átlátható és megkülönböztetéstől mentes feltételek alapján a saját célra termelők és független termelők számára.

IV. FEJEZET

Az alaphálózat működése

7. cikk

(1) A tagállamok vagy a tagállam által felkért, alaphálózattal rendelkező vállalkozások a hatékonyság és a gazdasági egyensúly szempontjainak figyelembevételével meghatározott időtartamra rendszerirányítót jelölnek ki, amely felelős az adott területen lévő alaphálózat és a más rendszerekhez tartó rendszerösszekötők üzemeltetéséért, karbantartásáért és szükség esetén fejlesztéséért, hogy az ellátás biztonsága biztosított legyen.

(2) A tagállamok biztosítják azoknak a műszaki szabályoknak a kidolgozását és kihirdetését, amelyek meghatározzák a termelőlétesítmények, elosztórendszerek, közvetlenül csatlakozó fogyasztói berendezések, rendszerösszekötők és közvetlen vezetékek köreinek rendszerhez való csatlakoztatására vonatkozó minimális műszaki tervezési és üzemeltetési követelményeit. Ezek a követelmények a rendszerek együttműködhetőségét biztosítják, tárgyilagosak és megkülönböztetéstől mentesek. Ezekről a műszaki szabványok és szabályzatok területén történő tájékoztatási eljárás megállapításáról szóló, 1983. március 28-i 83/189/EGK tanácsi irányelv ⁽¹⁾ 8. cikkének megfelelően értesítik a Bizottságot.

(3) A rendszerirányító felelős a rendszerben történő energia-áramlás irányításáért a többi összekapcsolt rendszerrel történő csere figyelembevételével. Ebből a célból a rendszerirányító felelős a biztonságos, megbízható és hatékony villamosenergia-rendszer biztosításáért, továbbá ezzel összefüggésben az összes szükséges kiegészítő szolgáltatás elérhetőségéért.

(4) A rendszerirányító megfelelő tájékoztatást nyújt minden, a saját hálózatával összekapcsolódó hálózat rendszerirányítója részére, hogy biztosítható legyen az összekapcsolt rendszer biztonságos és hatékony működése, összehangolt fejlesztése és együttműködhetősége.

(5) A rendszer irányítója nem tehet különbséget a rendszerhasználók vagy azok csoportjai között, különösen nem saját leányvállalatai, illetve részvényesei javára.

(6) Ha az alaphálózat a termelési és elosztási tevékenységektől függ, a rendszerirányítónak legalább az irányítás terén függetlennek kell lennie az alaphálózathoz nem kapcsolódó egyéb tevékenységektől.

8. cikk

(1) Saját területén az alaphálózat irányítója felelős a termelőlétesítmények teherelosztásáért és a más rendszerekhez kapcsolódó rendszerösszekötő használatának meghatározásáért.

(2) A szerződéses kötelezettségek – beleértve a versenytárgyalási előírásokból származó kötelezettségeket is – alapján történő villamosenergia-ellátás sérelme nélkül a termelőlétesítmények teherelosztását és a rendszerösszekötők alkalmazását olyan feltételek alapján határozzák meg, amelyeket a tagállam jóváhagyhat, és amelyek tárgyilagosak, megkülönböztetéstől mentesen kerülnek kihirdetésre és alkalmazásra, hogy biztosítható legyen a villamos energia belső piacának megfelelő működése. E feltételek figyelembe veszik a meglévő termelőlétesítményekből, valamint a rendszerösszekötőkön keresztül érkező villamos energia gazdasági sorrendet és a rendszer műszaki korlátait.

⁽¹⁾ HL L 109., 1983.4.26., 8. o. A legutóbb az 1994. évi csatlakozási okmánnyal módosított irányelv.

(3) Egy tagállam a termelőlétesítmények teherelosztásakor a rendszerirányítótól megkövetelheti, hogy biztosítson elsőbbséget a megújuló energiahordozókat vagy hulladékot felhasználó, illetve villamos energiát hővel kapcsolatosan termelő létesítményeknek.

(4) Egy tagállam az ellátás biztonságának érdekében elrendelheti, hogy tüzelőanyagként belföldi, primer energiahordozót használó termelőlétesítményeknek biztosítsanak elsőbbséget az érintett tagállamban fogyasztott villamos energia előállításához naptári évenként szükséges teljes primer energia 15 %-át meg nem haladó mértékben.

9. cikk

Az alaphálózat rendszerirányítója bizalmasan kezeli a tevékenysége során szerzett kereskedelmi szempontból minősített információt.

V. FEJEZET

Az elosztórendszer működése

10. cikk

(1) A tagállamok kötelezhetik az elosztóvállalatokat egy adott területen lévő fogyasztók ellátására. A díjszabás ezen esetekben szabályozható, például az érintett fogyasztókkal szembeni egyenlő bánásmód érdekében.

(2) A tagállamok, vagy az elosztóhálózattal rendelkező, illetve azokért felelős vállalkozások a tagállamok kérésére rendszerirányítót jelölnek ki, aki felelős egy adott területen lévő elosztóhálózat és a hozzátartozó rendszerösszekötők üzemeltetéséért, karbantartásáért és szükség esetén fejlesztéséért.

(3) A tagállamok biztosítják, hogy a rendszerirányítója a 11. és 12. cikknek megfelelően járjon el.

11. cikk

(1) Az elosztórendszer irányítójának a környezetvédelemre tekintettel biztonságos, megbízható és hatékony villamosenergia-elosztó hálózatot kell fenntartania saját területén.

(2) Semmilyen esetben sem tehet különbséget rendszerhasználók vagy rendszerhasználók csoportjai között, különösen nem saját leányvállalatai vagy részvényesei javára.

(3) Egy tagállam a termelőlétesítmények teherelosztásakor a rendszerirányítótól megkövetelheti, hogy biztosítson elsőbbséget a megújuló energiahordozókat vagy hulladékot felhasználó, illetve villamos energiát hővel kapcsolatosan termelő létesítményeknek.

12. cikk

Az elosztóhálózat rendszerirányítója bizalmasan kezeli a tevékenysége során szerzett, kereskedelmi szempontból minősített információt.

VI. FEJEZET

Az elszámolások szétválasztása és átláthatósága

13. cikk

A tagállamoknak, vagy bármely általuk kijelölt, hatáskörrel rendelkező hatóságnak, valamint a 20. cikk (3) bekezdésében említett vitarendezési hatóságnak joga van a termelői, szállítói, illetve elosztóvállalkozásoknak azon elszámolásába betekinteni, amelyekre ellenőrzési feladataik végrehajtásához szükségük van.

14. cikk

(1) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy a villamosenergia-ipari vállalkozások elszámolását a (2)–(5) bekezdésnek megfelelően vezessék.

(2) A villamosenergia-ipari vállalkozások éves beszámolójukat tulajdonosi szerkezetüktől, illetve jogi formájuktól függetlenül a Szerződés 54. cikke (3) bekezdésének g) pontja alapján meghatározott jogi formájú társaságok éves beszámolójáról szóló, 1978. július 25-i 78/660/EGK negyedik tanácsi irányelv⁽¹⁾ alapján elfogadott, a korlátolt felelősségű társaságok éves beszámolójával kapcsolatos nemzeti jogszabályoknak megfelelően készítik el, nyújtják be ellenőrzésre és teszik közzé. Azok a vállalkozások, amelyeket jogszabály nem kötelez éves beszámolójuk közzétételére, beszámolójuk egy példányát székhelyükön a nyilvánosság rendelkezésére bocsátják.

(3) Az integrált villamosenergia-ipari vállalkozások belső számvitelük során a hátrányos megkülönböztetés, a keresztfinanszírozás és a verseny torzulásának elkerülése céljából külön elszámolást vezetnek a termelői, szállítási és elosztási tevékenységeikről, adott esetben pedig összevont elszámolást más, a villamos energiával nem összefüggő tevékenységeikről, mint ahogyan az elvárás lenne abban az esetben, ha a kérdéses tevékenységeket külön vállalkozások végeznék. Beszámolójuk melléklete minden egyes tevékenységre vonatkozóan külön mérleget és eredményki-mutatást tartalmaz.

(4) A vállalkozások az éves beszámoló mellékletében részletesen meghatározzák az eszközök és források, valamint a kiadás és bevétel felosztására vonatkozó szabályokat, amelyeket a (3) bekezdésben említett külön elszámolás készítésekor követnek. Ezeket a szabályokat csak kivételes esetekben lehet módosítani. Ezeket a módosításokat fel kell tüntetni a mellékletben és kellőképpen meg kell őket indokolni.

(1) HL L 222., 1978.8.14., 11. o. A legutóbb az 1994. évi csatlakozási okmánnyal módosított irányelv.

(5) Az éves beszámoló mellékletében szerepelnie kell minden jelentősebb ügyletnek, amelyet a Szerződés 54. cikke (3) bekezdésének g) pontja alapján az összevont (konszolidált) beszámoló-ról szóló, 1983. június 13-i 83/349/EGK hetedik tanácsi irányelv⁽¹⁾ 41. cikke értelmében kapcsolt vállalkozással, vagy ugyanazon irányelv 33. cikkének (1) bekezdése értelmében társult vállalkozásokkal vagy ugyanazon részvényesek vállalkozásaival kötöttek.

15. cikk

(1) Azoknak a tagállamoknak, amelyek kizárólagos vásárlóként jelölnek meg egy vertikálisan integrált villamosenergia-ipari vállalkozást, vagy egy vertikálisan integrált villamosenergia-ipari vállalkozás egy részét, olyan rendelkezéseket kell hozniuk, amelyek alapján a kizárólagos vásárlónak az integrált vállalkozás termelő- és elosztótevékenységeitől elkülönülten kell működnie.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy ne legyen semmiféle információáramlás a vertikálisan integrált villamosenergia-ipari vállalkozások kizárólagos vásárlóként végzett tevékenységei és azok termelő-, valamint elosztótevékenysége között, kivéve a kizárólagos vásárló kötelezettségének teljesítéséhez szükséges információkat.

VII. FEJEZET

A hálózati hozzáférés szervezése

16. cikk

A tagállamok a hálózati hozzáférés megszervezése érdekében választhatnak a 17. cikkben és a 18. cikkben említett eljárások között. Mindkét eljárás esetében tárgyilagos, átlátható és megkülönböztetéstől mentes feltételeknek megfelelően kell eljárni.

17. cikk

(1) A szerződésen alapuló hálózati hozzáférés esetében a tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket, hogy a villamosenergia-termelők és, amennyiben a tagállamok engedélyezik működésüket, a villamosenergia-ellátást biztosító vállalkozások és a feljogosított fogyasztók mind a rendszer által lefedett területen, mind pedig azon kívül meg tudjanak állapodni a hálózati hozzáférésről, hogy ezáltal önkéntes kereskedelmi megállapodások alapján ellátási szerződéseket kössenek.

(2) Amennyiben egy feljogosított fogyasztó csatlakozik az elosztóhálózathoz, a hálózati hozzáférés az illetékes elosztóhálózat

rendszerirányítójával és szükség esetén az érintett alaphálózat rendszerirányítójával történő tárgyalás tárgya.

(3) Az átláthatóság elősegítése és a hálózati hozzáférésért folyó tárgyalások megkönnyítése érdekében az ezen irányelv végrehajtását követő első évben a rendszerirányítóknak tájékoztató jellegű árakat kell közzétenniük az alap- és elosztóhálózatok használatát illetően. A következő évekre kihirdetett tájékoztató jellegű árak alapját, lehetőség szerint, az előző 12 hónapos időszakban folytatott tárgyalások során megállapított árak átlaga adja.

(4) A tagállamok választhatják a hálózati hozzáférési eljárás szabályozott rendszerét is, amellyel a feljogosított fogyasztóknak az alap- és elosztóhálózat használatára vonatkozóan közzétett díj-szabás alapján hozzáférési jogot biztosítanak, amely eljárás a hálózati hozzáférés tekintetében legalább egyenértékű az e fejezetben említett egyéb hozzáférési eljárásokkal.

(5) Az érintett alap- vagy elosztóhálózat rendszerirányítója megtagadhatja a hozzáférést, ha nem rendelkezik elegendő kapacitással. Ebben az esetben kellően alátámasztott indokokkal kell szolgálni, különös tekintettel a 3. cikkre.

18. cikk

(1) A tagállamok a kizárólagos vásárló eljárás esetében egyetlen jogi személyt jelölnek ki, aki a rendszerirányító által lefedett terület kizárólagos vásárlója lesz. A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket:

- i. az alap- és elosztóhálózat használatára vonatkozó, megkülönböztetéstől mentes díj-szabás közzétételére;
- ii. azért, hogy a feljogosított fogyasztók szabadon köthessenek ellátási szerződéseket saját szükségleteik fedezése céljából a rendszer által lefedett területen kívüli villamosenergia-termelőkkel és ellátó vállalkozásokkal, amennyiben azok működését a tagállamok engedélyezik;
- iii. azért, hogy a feljogosított fogyasztók szabadon köthessenek ellátási szerződéseket saját szükségleteik fedezése céljából a rendszer által lefedett területen belüli villamosenergia-termelőkkel;
- iv. azért, hogy a független termelők megállapodhassanak a hálózati hozzáférésről az alap- és elosztóhálózat rendszerirányítóival, hogy így önkéntes kereskedelmi megállapodás alapján ellátási szerződéseket köthessenek a rendszeren kívüli feljogosított fogyasztókkal.

(2) A kizárólagos vásárlót kötelezni lehet arra, hogy olyan áron vásárolja meg a villamos energiát, amelyre egy feljogosított fogyasztó szerződést kötött a rendszer által lefedett területen belüli, vagy azon kívüli termelővel, mely ár a kizárólagos vásárló által a feljogosított fogyasztónak kínált értékesítési ár és az 1. bekezdés i. pontjában említett, közzétett díj-szabás szerinti ár különbségével egyenlő.

⁽¹⁾ HL L 193., 1983.7.18., 1. o. A legutóbb az 1994. évi csatlakozási okmányain módosított irányelv.

(3) Amennyiben a (2) bekezdés szerinti vételi kötelezettséget nem róják ki a kizárólagos fogyasztóra, a tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy az (1) bekezdés ii. és iii. pontjában említett ellátási szerződések végrehajtása az (1) bekezdés i. pontjában említett, közzétett díjszabás alapján történő hálózati hozzáférés, vagy a 17. cikk feltételeinek megfelelő szerződéses hálózati hozzáférés révén történjen. Utóbbi esetben a kizárólagos vásárló nem köteles közzétenni az alap- és elosztó-hálózat használatára vonatkozó, megkülönböztetéstől mentes díjszabást.

(4) A kizárólagos vásárló megtagadhatja a rendszerhez való hozzáférést és megtagadhatja, hogy feljogosított fogyasztóktól vásároljon villamos energiát, ha nem rendelkezik a szükséges szállítási vagy elosztókapacitással. Ebben az esetben kellően alátámasztott indokokkal kell szolgálni, különös tekintettel a 3. cikkre.

19. cikk

(1) A tagállamok megteszik a villamosenergia-piacaik megnyitására szükséges intézkedéseket, hogy a 17. és 18. cikkben meghatározott feltételek értelmében létrejött szerződések megköthetők legyenek legalább egy jelentős értéket képviselő szintig, melyről a Bizottságot évente értesítik.

A nemzeti piac részesedését az évenként 40 GWh-nál többet fogyasztó végső fogyasztók által fogyasztott villamos energia közösségi részesedése alapján számítják ki (fogyasztási helyszín alapján és beleértve a saját célra történő termelést is).

A Bizottság az átlagos közösségi részesedést a számára, a tagállamok által rendszeresen nyújtott tájékoztatás alapján számítja ki. A Bizottság minden év novembere előtt az *Európai Közösségek Hivatalos Lapjában* közzéteszi a piaci nyitás mértékét meghatározó átlagos közösségi részesedést, a számítás módját megvilágító megfelelő tájékoztatással együtt.

(2) Az 1. bekezdésben említett nemzeti piaci részesedést hatéves időszak alatt fokozatosan növelik. Ezt a növekedést úgy számítják ki, hogy az (1) bekezdésben említett 40 GWh-s közösségi fogyasztási küszöböt ezen irányelv hatálybalépését követően három évvel 40 GWh-ról évi 20 GWh villamos energia fogyasztási szintre, ezen irányelv hatálybalépését követően hat évvel pedig évi 9 GWh villamos energia fogyasztási szintre csökkentik.

(3) A tagállamok meghatározzák saját területükön az (1) és (2) bekezdésben meghatározott részesedéseket képviselő fogyasztókat, akiknek megvan a jogi lehetőségük arra, hogy a 17. és 18. cikknek megfelelően villamos energiára vonatkozóan köthessenek szerződést, ahol az évi 100 GWh-nál többet fogyasztó végső

fogyasztók mindegyikét (fogyasztási helyszín alapján és beleértve a saját célra történő termelést is) a fenti kategóriába kell sorolni.

Amennyiben ez a bekezdés az elosztóvállalatokat feljogosított fogyasztóként még nem határozta meg, úgy megvan a joguk, hogy fogyasztóik ellátása érdekében a 17. és 18. cikk feltételei szerint szerződhesseken arra a villamosenergia-mennyiségre, amennyit a jogosultként megjelölt fogyasztóik az elosztási rendszerükön belül fogyasztanak.

(4) A tagállamok minden év január 31-ig közzéteszik a 17. és 18. cikkben megállapított feltételek értelmében szerződéskötésre alkalmas, feljogosított fogyasztók meghatározására vonatkozó kritériumokat. Ezt a tájékoztatást az (1) bekezdés értelmében a piacnyitás teljesítését igazoló más megfelelő információkkal együtt megküldik a Bizottságnak, amely ezt a tájékoztatást az *Európai Közösségek Hivatalos Lapjában* közzéteszi. A Bizottság felkérhet egy tagállamot előírásainak a (3) bekezdés szerinti módosítására, ha azok a villamos energia belső piacának zökkenőmentes működését illetően akadályozzák ezen irányelv helyes alkalmazását. Amennyiben az érintett tagállam e kérésnek három hónapon belül nem felel meg, a Bizottságra ruházott végrehajtási jogok gyakorlása eljárásainak megállapításáról szóló, 1987. július 13-i 87/373/EGK tanácsi határozat ⁽¹⁾ 2. cikke I. eljárásának megfelelően végleges határozathozatalra kerül sor.

(5) A 26. cikkben említett időszak alatt a villamosenergia-piacok megnyitásából adódó aránytalanságok elkerülése érdekében:

- a) a 17. és 18. cikk rendelkezései értelmében egy másik tagállam rendszerében feljogosítottnak számító fogyasztóval kötött villamosenergia-ellátási szerződések nem tilosak, ha a fogyasztót mindkét érintett rendszerben feljogosított fogyasztónak tekintik;
- b) azokban az esetekben, amikor az a) pontja szerinti ügyleteket azért utasítják vissza, mert a fogyasztó a két rendszer közül csak az egyikben jogosult, a Bizottság a piaci helyzet és a közös érdek figyelembevételével a visszautasító felet a kért villamosenergia-ellátás végrehajtására kötelezheti a feljogosított fogyasztó székhelye szerinti tagállam kérésére.

A 26. cikkben meghatározott eljárással és menetrenddel párhuzamosan és legkésőbb az abban a cikkben előírt időszak felének leteltét követően, a Bizottság a közös érdek figyelembevételével a piac fejlődése alapján felülvizsgálja az első albekezdés b) pontjának alkalmazását. A tapasztalatok figyelembevételével a Bizottság értékeli a helyzetet és e bekezdésre tekintettel jelentést tesz a villamosenergia-piacok megnyitása során felmerülő esetleges aránytalanságokról.

⁽¹⁾ HL L 197., 1987.7.18., 33. o.

20. cikk

(1) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket, hogy lehetővé tegyék:

- i. a független termelők és a saját célra termelők számára a rendszerhez való hozzáférésről szóló tárgyalást, hogy az összekapcsolt rendszer segítségével elláthassák ugyanabban a tagállamban, vagy egy másik tagállamban lévő saját létesítményeiket és leányvállalataikat;
- ii. a rendszer által lefedett területen kívül található termelők számára, hogy az új termelőkapacításra vonatkozó pályázati felhívást követően ellátási szerződést köthessenek és a szerződés teljesítése érdekében hozzáférhessenek a hálózathoz.

(2) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a felek a tárgyalások során jóhiszeműen járjanak el és arról, hogy egyikük se éljen vissza tárgyalási pozíciójával, amivel megakadályozná a tárgyalások sikeres kimenetelét.

(3) A tagállamok a felektől független, hatáskörrel rendelkező hatóságot jelölnek ki a kérdéses szerződésekkel és tárgyalásokkal kapcsolatos viták rendezésére. E hatóság rendezi különösen a szerződésekkel, a tárgyalásokkal, a hozzáférés megtagadásával, vagy a vásárlás visszautasításával kapcsolatos vitákat.

(4) Több országot érintő viták esetén a vitarendező hatóság a kizárólagos vásárló vagy a rendszer használatát, vagy az ahhoz való hozzáférést megtagadó rendszerirányító rendszerének területén illetékes vitarendező hatóság lesz.

(5) E hatóság igénybevétele nem sérti a közösségi jogból eredő fellebbezési jogok gyakorlását.

21. cikk

(1) A tagállamok a 17. és 18. cikkben említett eljárások és jogok értelmében intézkedéseket tesznek, hogy lehetővé tegyék:

- a tagállam területén található villamosenergia-termelő és villamosenergia-ellátó vállalkozás számára, ha működésüket a tagállamok engedélyezték, hogy közvetlen vezetéken keresztül elláthassák saját létesítményeiket, leányvállalataikat és feljogosított fogyasztóikat;
- bármely feljogosított fogyasztó számára a tagállam területén, hogy ellátásukat közvetlen vezetéken keresztül kapják egy villamosenergia-termelőtől és a villamosenergia-ellátó vállalkozásoktól, ha a tagállamok az említett villamosenergia-ellátók működését engedélyezik.

(2) A tagállamok meghatározzák saját területükön a közvetlen vezetékek kiépítésére vonatkozó engedélyek megadásának

kritériumait. Ezeknek a feltételeknek tárgyilagosaknak és megkülönböztetéstől menteseknek kell lenniük.

(3) Az (1) bekezdésben említettek szerint a közvetlen vezetéken keresztül történő villamosenergia-ellátási lehetőség nem érinti a 17. és 18. cikknek megfelelően a villamos energiára kötött szerződések lehetőségét.

(4) A tagállamok a közvetlen vezetékek kiépítésének engedélyezését a hálózati hozzáférés megtagadásától a 17. cikk (5) bekezdésének, illetve a 18. cikk (4) bekezdésének alapján, vagy a 20. cikk alapján a vitarendezési eljárások megnyitásától tehetik függővé.

(5) A tagállamok a közvetlen vezetékek engedélyezését megtagadhatják, ha az engedély megadása akadályozná a 3. cikk rendelkezéseit. Ebben az esetben kellően alátámasztott indokokkal kell szolgálni.

22. cikk

A tagállamok megfelelő és hatékony mechanizmusokat teremtenek a szabályozás, ellenőrzés és átláthatóság érdekében, hogy elkerülhető legyen a gazdasági erőfölénnyel történő, különösen a fogyasztók kárára történő visszaélés, és mindenfajta felfaló piaci magatartás. Az említett mechanizmusok figyelembe veszik a Szerződés rendelkezéseit és különösen annak 86. cikkét.

VIII. FEJEZET

Záró rendelkezések

23. cikk

Az energiapiacra fellépő hirtelen válság esetén, továbbá személyek, berendezések vagy létesítmények biztonságának, vagy a rendszer épségének fenyegetettsége esetén egy tagállam szükséges, ideiglenes védelmi intézkedéseket tehet.

Az ilyen intézkedések a belső piac működésében csak a lehető legkisebb zavart okozhatják, és hatókörük nem lehet szélesebb, mint ami szigorúan véve szükséges a hirtelen felmerülő nehézségek orvoslásához.

Az érintett tagállamnak ezekről az intézkedésekről késedelem nélkül értesítenie kell a többi tagállamot és a Bizottságot, mely határozhat úgy, hogy az érintett tagállamnak az említett intézkedéseket módosítani kell, illetve meg kell szüntetnie, amennyiben azok a közös érdekekkel ellentétben álló módon torzítják a versenyt és hátrányosan érintik a kereskedelmet.

24. cikk

(1) Azok a tagállamok, amelyekben az irányelv hatálybalépése előtt nyújtott kötelezettségvállalásokat, vagy üzemeltetési garanciákat ezen irányelv rendelkezései következtében nem lehet betartani, átmeneti szabályozást kérelmezhetnek, amelyet a Bizottság adhat meg számukra többek között az érintett rendszer méretének, a rendszer összekapcsolási szintjének és a

villamosenergia-ipar szerkezetének figyelembevételével. A Bizottság a határozathozatal előtt a bizalmasság tiszteletben tartása mellett tájékoztatja a tagállamokat ezekről a kérelmekről. A határozatot az *Európai Közösségek Hivatalos Lapjában* kell közzétenni.

(2) Az átmeneti szabályozás korlátozott időtartamú és az (1) bekezdésben említett kötelezettségvállalások vagy garanciák lejártához kapcsolódik. Az átmeneti szabályozás során a tagállamok eltérhetnek ezen irányelv IV., VI. és VII. fejezetétől. Az átmeneti szabályozás iránti kérelmekről ezen irányelv hatálybalépését követően legkésőbb egy éven belül értesíteni kell a Bizottságot.

(3) Azok a tagállamok, amelyek ezen irányelv hatálybalépését követően igazolni tudják, hogy kis, szigetüzemben működő rendszerek esetén lényeges problémák merülnek fel, a IV., V., VI., VII. fejezet vonatkozó rendelkezései alóli mentességet kérelmezhetnek, amelyet számukra a Bizottság adhat meg. A határozathozatal előtt a Bizottság a bizalmasság tiszteletben tartása mellett tájékoztatja a tagállamokat ezekről a kérelmekről. A határozatot az *Európai Közösségek Hivatalos Lapjában* kell közzétenni. Ezt a bekezdést Luxemburgra is alkalmazni kell.

25. cikk

(1) A Bizottság az ezen irányelv hatálybalépését követő első év vége előtt jelentést nyújt be a Tanácsnak és az Európai Parlamentnek az ezen irányelv rendelkezéseihez nem kapcsolódó harmonizációs követelményekkel kapcsolatban. A Bizottság szükség esetén a villamos energia belső piacának hatékony működtetéséhez szükséges harmonizációs javaslatokat csatol jelentéséhez.

(2) A Tanács és az Európai Parlament az említett javaslatokról a benyújtástól számított két éven belül mond véleményt.

26. cikk

A Bizottság felülvizsgálja ezen irányelv alkalmazását, és jelentést nyújt be a villamos energia belső piacának működésével és a 3. cikkben említett általános szabályok végrehajtásával kapcsolatban szerzett tapasztalatokról annak érdekében, hogy az Európai Parlament és a Tanács a tapasztalatok figyelembevételével kellő időn belül mérlegelhesse a piac további megnyitásának

lehetőségét, mely nyitás a 17. és 18. cikkben említett rendszerek párhuzamos működésének figyelembevételével ezen irányelv hatálybalépését követően kilenc évvel valósul meg.

27. cikk

(1) A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek 1999. február 19-e előtt megfeleljenek. Erről haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot.

(2) Villamosenergia-rendszereik különleges műszaki jellemzői következtében Belgium számára további egyéves, Görögország számára további kétéves és Írország számára további egyéves időtartam állhat rendelkezésre, hogy az ebből az irányelvből következő kötelezettségeiket alkalmazzák. Ezek a tagállamok ennek a lehetőségnek az igénybevételekor tájékoztatják a Bizottságot.

(3) Amikor a tagállamok elfogadják ezeket az intézkedéseket, azokban hivatkozniuk kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

28. cikk

Ez az irányelv az *Európai Közösségek Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő 20. napon lép hatályba.

29. cikk

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, 1996. december 19-én.

az Európai Parlament részéről

az elnök

K. HÄNSCH

a Tanács részéről

az elnök

S. BARRETT